

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXIX. Multifariam, multis que modis olim Deus loquens Patribus in Prophetu novissimè diebus istis locutus est nobis in filio, quem constituit hæredem Universorum, per quem fecit & sæcula, Hebr. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

XXIX.

Multifariam, multisque modis olim DEUS loquens Patribus in Prophetis novissime diebus istis locutus est nobis in filio, quem constituit heredem Univerforum, per quem fecit & sacula.
Hebr. II.

Considera mirum tibi videri posse, quod tam diversus sit usus novæ legis ab eo, quod fieri in veteri solebat. In veteri non erat licitum duntaxat, sed etiam laudabile de eo, quod agentum erat, Divinum consulere Oraculum & prodigiosum expectare responsum: *Domine DEVS, unde scire possum?* Gen. 15. v. 8. adeo, ut non raro etiam sine reprehensio, qui hoc negligebant. *Os Domini non interrogaverunt.* Isa. 30. v. 2. *Os meum non interrogastis.* Isa. 30. v. 2. Ultero inquirebant Prophetas, & de minimis interrogabant. *Venite, & camus ad videntem.* 1. Reg. 9. v. 9. nec solum petere licebat signa quædam Prognostica, sed aliquando etiam visiones, apparitiones, & indicia manifesta: imò ista offerebantur: *Pete tibi signum à Domino DEO tuo in profundum Inferni, sive in excelsum supra.* Isa. 7. v. 11. Jam verò nihil horum fieri potest. *Judæi signa petunt.* 1. Cor. 1. v. 2. qui hoc faceret inter cultores Christi, non modo laudem non ferret, sed vituperium. & nihil probatur magis, quam si omnia, quæ gerenda suscipimus, DEO quidem commendemus, sed eorum eventum ante tempus investigare

nolumus. Videri hoc mirum potest, non nego. Sed hoc inde provenit, quia nondum intelligis, quantum boni DEUS nobis præstiterit, cum Christum dedit. hunc largiendo nobis dixit, quidquid dicere potuit. *Verbum breviter fecit Dominus super terram.* Rom. 9. v. 28. Ratio est, quia omnia, quæ olim populo suo dicebat Dominus, toties & tot modis loquens in Prophetis suis, referebantur ad prænunciandum Christum, *Finis legis Christus ad Justitiam omni credenti.* Rom. 10. v. 4. & quamvis sæpe de alijs negotijs responsa daret, ut an esset procedendum, an confligendum, hæc ipsa negotia erant quidam typus eorum, quæ à Christo, & ejus sectatoribus agenda erant. *Omnia in figurâ contingebant illis.* 1. Cor. 10. & ideo æquum erat peti à DEO modum certum, manifestum, & penitus exactum eorum, quæ erant executioni danda, quia nemo nisi DEUS rescire potuit, quomodo figura esset efformanda, ut responderet figurato. Id verò jam comparuit: *Multifariam, multisque modis olim DEUS loquens Patribus in Prophetis, novissime diebus istis locutus est nobis in Filio.* Unde finitis jam figuris.

figuris aliud non superest, quàm ipsum contemplari figuratum, audire, quæ dixit adveniens in Mundum, videre, quæ gessit. Hoc facientes sciemus, quales in quovis opere nos gerere oporteat, & ideo cur aliud queramus? qui habet ipsum prototypum, non requirit magistrum, ut ab illo intelligat: quomodo tractandum penicillum; sufficit videre prototypum, & illud depingere.

2. Considera hoc posito, quanta sit ætatis nostræ præ antiquis seculis prærogativa. Olim, id est, in antiqua Legge equidem loquebatur Deus, sed paucis duntaxat: *Patribus*, nempe soli Populo Hebræo. in nova, *diebus istis*, locutus est illi populo, & ceteris omnibus. *Palàm apparui his, qui me non interrogabant.* Rom. 10. v. 20. ideo additur eum esse locutum *novissimè*, ultimâ vice, quia posthac non ampliùs loqueretur. unde si priùs una lex supervenit alteri tanquam imperfectæ, unum vaticinium alteri, una veritas alteri, nunc in lege Evangelicâ omnia dicta sunt cum perfectione: *Consummatum est.* Jo. 19. v. 30. Olim Dominus loquebatur servis per os servorum, in *Prophetis*. nunc, *diebus istis* locutus est servis per os filij, locutus est in *filio*, quæ causa est, ut Prophetæ loquerentur more servorum, identidem repentes: *Hæc dicit Dominus Ego.* Filius autem locutus est ut Dominus: *Ego autem dico vobis Ego.* Matt. 5. & cum illi locuti sint obscure, ut solent servi, qui non habent omnino perspecta arcana Domini: *servus nescit, quid fa-*

ciat Dominus ejus. Jo. 15. v. 15. ille locutus est charitate mirabili, tanquam filius omnium conficius: *Unigenitus, qui est in sinu Patris, ipse carnis.* Jo. 1. Olim loquebatur Dominus *patrisariam, multisque modis, unificans,* qui non simul omnia exponunt. *Diebus istis* eundem servavit modum, *honestiorem quidem, sed & lectiorem.* Vide ergo, an habeas exultationem, si non agnoscas summum beneficium, quod Deus tibi præstitit: cum nunc te voluit non *olim*, sed *diebus istis*, quibus nos vivimus. *in quos sine seculum non venerunt.* 1. Cor. 10. v. 11. Non est ergo, quod nunc velis, nisi habere oculum, aures intentos Christo. hunc obsecra, ut discas, qualem se gesserit: *hæc dicit*, ut intelligas, quid dixerit, & quantum illico percipies, quod pertinet ad salutem animæ tuæ: pro utilitate corporis ne cures amplius nihil quidquam, ut olim erat infirmitas tua si Judæis multa laudi dabatur in hoc genere servandi vitam caducam, sed fiebat, quod spes esset jam jam visibili Christum. unde moriturus fuerat tantopere lugebat, dicebatque: *Quæstivi residuum annorum meorum, et non videbo Dominum in terra viventium.* Isa. 38. v. 11. & ideo ubi eum videre contigit Simeoni, *Nunc dormit, aiebat, servum tuum Dominus Ego.* *non viderunt oculi mei salutare tuum.* Jam verò cessavit respectus iste *laudabilis*, imò Christum videndi alius modus jam non est nisi per mortem. ideo parum esse sollicitum pro corpore oportet. de anima cogita, & de hoc qua-

tum scire cupies, statim cognoscēs, si quæras non amplius & servus tui Principis, sed è filio.

3. Considera, quàm malè sibi consulari, qui desiderio cogitationem in solo Deo figendi, animum semper abstrahit, à consideratione eorum, quæ Christus fecit. Iste in hac terra nostram debet esse oraculum in omni negotio, in omni incessu. *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit: ipsum audite.* Quomodo igitur venite unquam tempus potest, in quo non oporteat agere cum ipso? agere de facie ad faciem cum Deo revelato nobis reservatur in cœlum: in terra jubentur agere cum Deo velato. an nescimus, quòd in Christo inhabitet omnis plenitudo Divinitatis, etiam corporaliter? Col. 2. v. 10. Ut ergo facilius Divinitatem invenias, tantò magis debilibus aprata est oculis, quantò minùs fulgurat. Ab ipso igitur ut homine sume exempla, quæ in illo imiteris ut Deo, adora infinitatem, & Incomprehensibilitatem, quam credas. Hinc est, quòd ad eum describendum, qualis est, Deum simul & hominem, postquam dixit Apostolus: *Multifariam, multisque modis olim Deus loquens Patribus in Prophetis, novissimè diebus istis locutus est nobis in filio, statim subjūgat, quem constituit heredem universorum, per quem fecit & secula.* Cùm dicit: *quem constituit heredem universorum,* de ipso loquitur secundùm Naturam humanam. Cùm dicit: *per quem fecit & secula,* de ipso loquitur secundùm Naturam Divinam. Secundùm Natu-

ram humanam Christus constitutus hæres à Patre omnium bonorum Divinorum tanquam proprii Patrimonij, & sic etiam hæres omnium populorū, Angelorum, Archangelorum, & quotquot cœlum, atque infernus habent spiritus subiectos Deo. *Postula à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam &c.* Pl. 2. v. 8. unde de Christo secundùm eam naturam spectato hinc ait Apostolus: *Quem constituit Deus heredem universorum.* Secundùm naturam divinam deinde author seculorum, & consequenter ceterorum omnium. Id, quod maximè omnium Philosophorum fatigavit ingenia, è rebus conditis, tempus fuit: tantam in se habet speciem Perpetui, quo posito, quid ille non fecerit, qui tempus fecit? Idcirco vides hic non dicere Apostolum, *per quem fecit secula,* sed *per quem fecit & secula,* ut eà ratione monstraret, quousque se extendere potestas talis filij Divini, vel ad ipsa secula formanda. nec refert, quòd non dicat, *qui fecit secula:* sed *per quem Deus fecit secula,* quia particula *per* inter Personas Divinas non significat minorem potentiam, sed ordinatam. Dicitur per ipsum esse facta secula, quia per ipsum facta sunt tanquam per Ideam, sed quæ sit ejusdem cum Artifice substantiæ. Ceterùm si ipse est, *per quem Pater ejus O. M. fecit secula,* necesse est non solum Patrem, sed & ipsum ante secula fuisse: *Deus autem Rex noster ante secula.* Pl. 73. v. 13. Tu, dum eum contemplaris ut authorem seculorum magnæ ejus

potentia te reverenter submittes: & dum contemplaris ut hæredem universalissimum honorum, quæ Deus cuiquam dare possit: nec hæredem solum destinatum ab ipso, sed constitutum, hoc est, immobilem, ratum, fixum,

intelliges aliam hæreditatem non esse tibi reliquam, nisi quam acceptivo amore Christi. *In scriptis gratæ quæ hæredes sumus, secundum sensum æternæ, Tit. 2.*

XXX.

Mirabilia testimonia tua, ideo scrutata est ea anima mea. Psal. 119. v. 119.

Considera, si sacra pagina: plenè sunt sensibus aded mirandis, ut planè superent capacitatem mentis humanæ, videri posse sufficere debuisset sancto Regi eos purè credere, & nolle etiam investigare: & tamen hoc ille nõ fecit. imò vel ob hoc ipsum ait se tam diligenter investigasse eos sensus, quod essent tam mirabiles. *Mirabilia testimonia tua, ideo scrutata est ea anima mea.* & Ratio est, quia si ejusmodi investigatio nascitur ab exigua fide, quæ habeatur sententijs tam mirabilibus, ob arrogantiam execranda est, at quando nascitur ab amore, quo quis fertur in eas sententias, non solum execranda non est, sed plurimum laudanda. *Susciperunt verbum cum omni aviditate, quotidie scrutantes scripturas, si hæc ita se haberent.* Act. 17. v. 11. Et quis demum est sapientum, qui libros suos mittat in lucem, ut contenti sint homines ea credere, quæ complectuntur? Ideo emittit in lucem, ut quisquis est capax non credendi tantùm, sed intelligendi, eos legat, evolvat, expendat, atque dispiciat. quantum

verbis singulis ponderis suble. *Prae prudentum sciat à ponderibus suis.* 21. v. 28. quare igitur patris Domini summæ sapientiæ alium tenet modum in libris sacris, quosce propter servis suis ipse dictavit? id est, ut perpetuo circumstante reosceremus, & timeatur, ut siam forte ad divitem auri venam. *Scrutans scripturas.* Jo. 5. v. 39. Porro quid dicit, si hunc honorem nolle habere Deo? dum pores simul mittat investigationem (quæ est cellissimus ille gaudet, in quem de limit Contemplatio, in qua, ut anima tantisper hæret, atque absorpta. *Considera scripturas, & ex parte.* Habac. 3. v. 19. non debet sufficere, quod credas, qui est gaudet infimus, à quo fit in initium, attendentem ad Deum oportet credere. Hab. 2. v. 6.

2. Considera, duos esse sensus in Codicis Literalem & spirituales, qui alio quoque nomine Mysticus appellatur. uterque admiratione dignissimus est. *Mirabilia testimonia tua.* Sensus Literalis est immediatus, et